

K Ü L Ö N F É L É K

Kérelem

a tagdíjak és előfizetési díjak beküldése tárgyában.

Tisztelettel felkérjük t. Tagjainkat és Előfizetőinket, hogy hátralékos tagdíjaikat, illetőleg előfizetési díjaikat mielőbb befizetni sziveskedjenek. *A tagdíjaknak mintegy 70%-a még nem folyt be*, aminek következtében közlönyünk terjedelmét csak a mai szűk keretben tudjuk fenntartani.

A szerkesztőség.

Személyi hírek. A kormányzó ur Ö Főméltósága, a magyar királyi földmivelésügyi miniszter előterjesztésére *Kaán* Károly helyettes államtitkárnak az erdő- és faügyek kormánybiztosságáról történt lemondása alkalmából, ezen megbízatásában kifejtett buzgó szolgálata elismerésül az államtitkári címet adományozta.

Az erdő- és faügyek országos kormánybiztosságának intézménye 1919. novemberében a 6218—1919. M. E. kormányrendelettel született meg. Célja volt a fa- és faszéntermelés és ellátás ügyeinek intézését egy kézben összpontosítva nyilván mentesíteni a hosszadalmas bürokratikus eljárás nehézségeitől, különösen azokban az átmeneti időkben, amikor féltő volt, hogy erdővidékeink elszakítása következtében egyfelől az országos faellátás eddig nem ismert nehézségekbe fog ütközni, másfelől, hogy a megcsonkított országrész fatókéje ezt a szomorú változást a leg gondosabb ellenőrzés mellett is meg fogja szenvedni.

Az elkerülhetetlen kényszertermelésekkel természetszerűleg járó kisebb zökkenőktől eltekintve, egyik veszedelem sem következett be, mert úgy a faellátás és szétosztás nehéz kérdését kifogástalanul megoldotta, memkülönb sikerült az elkerülhetetlennek látszó erdőpusztításokat meggátolni. Mindkét nagy eredmény *Kaán* Károly államtitkár közismert fáradhatlan munkájának és az erdő védelmében könyörületet nem ismerő határozottságának köszönhető. Örömmel üdvözljük tehát *Kaán* Károly államtitkárt magas kitüntetése alkalmából s egyben meghajtjuk zászlónkat mindazon *névtelenek* előtt, akik ebben a hazafias munkájában a kormánybiztosságot támogatták.

A kormányzó ur Ö Főméltósága nemkülönb s megengedte,

hogy az erdő- és faanyagok országos kormánybiztosának felmentése alkalmából *Pfeiffer* Gyula miniszteri tanácsosnak, mint a kormánybiztos helyettesének, továbbá a faanyagok forgalmának szabaddá tétele alkalmából *Papp* Béla m. kir. főerdőtanácsosnak, mint a Magyarországi Faértékesítő Hivatal főnökének odaadó és fáradhatatlan működésükért a magas elismerése tudtul adassék.

Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsos a kormánybiztosság későbbi stádiumában főképen a megszállott részekről behozott faanyagok beszerzése valamint a köztisztviselők és a főváros faellátása körül szerzett érdemeket.

Papp Béla m. kir. főerdőtanácsost mint a Magyarországi Faértékesítő Hivatal főnökét érte a kitüntetés. Erdőbirtokosaink, fatermelőink mint egy rossz álomra emlékeznek vissza erre az intézményre, amelyet sokszor nem kiméle esen emlegettek, de amelyről el kellett ismerniök, hogy különösen a legkritikusabb időkben egyfelől a fatermelést igen jelentősen támogatta, másfelől a fogyasztóközönséget megvédte a szabad kizsákmányolástól s e mellett fontos szociális szerepkört töltött be.

Nagy érdeme *Papp* Bélának, hogy a hivatal későbbi működése során módot talált arra, hogy az erdőbirtokosainknak oly sok gondot okozó tartalékolások és kiutalások a lehető minimumra csökkentessenek oly módon, hogy felhatalmazást nyervén a hazai fatermelőktől foganatosítandó közvetlen fa-beszerzésre, a tartalékolásoktól való mentesítés révén legutóbb a köztisztviselők évi tüzfiaszükségletének mintegy felét, 3000 vagont sikerült *belföldön* jórészt féláron biztosítani s ezzel a hatósági ár alkalmazásának méregfogát kihuzni.

Nem volna azonban teljes a kép, ha ez alkalommal mi meg nem emlékeznénk a faértékesítő hivatal, valamint a kormánybiztosság megszületésének és az alapvető munka megindításának *legnehezebb* idejéről, amelyből egyik igen jeles, a közszolgálatból kivált szaktársunk, *Biró* Zoltán ny. miniszteri tanácsos vette ki oroszlánrészét, nemkülönben elismeréssel kell adóznunk szakközönségünk részéről azért az odaadó munkáságért is, melyet *Biró* Zoltán eltávozása után *Winkler* Miklós m. kir. főerdőtanácsos, mint a faértékesítő hivatalnak időközben megbízott főnöke a köz érdekében kifejtett.

Meg kell emlékeznünk végül a kormányzó ur Ó Főméltóságának arról a magas elhatározásáról, amellyel megengedte, hogy *Kiss* Ferenc miniszteri tanácsosnak nyugalomba vonulása alkalmából kiváló és sikeres szolgálataiért magas elismerése tudtul adassék.

Kiss Ferenc működését, azokat a jelentős eredményeket, a melyeket az „Alföld“ fásítása körül elért, azt az irodalmi tevékenységet, melyet a múltban lapunk hasábjain kifejtett, azokat a talajtjellegző növényzet megfigyelésére vonatkozó tudományos értékű kutatásokat, melyeket gyakorlati jelentőségű tudománygá fejlesztett, a magyar erdészársadalomnak ugyszólván minden tagja ismeri, sőt büszkeséggel mondhatjuk, hogy munkálkodásának eredményéről még a külföldi irodalom is tudomást szerzett.

Valóban méltó egyéniséget ért itt e magas kitüntetés s ez alkalomból nyilván osztatlan örömmel köszönti őt az egész erdészársadalom. Őszintén kívánjuk, hogy a megérdemelt nyugalom mellett is sokáig legyen még módjában közérdekű irodalmi és tudományos tevékenységét a köz javára hasonló eredménnyel gyümölesztetni.

Fülöp Józsiás szász-koburg és gothai herceg ő fensége *Bartha* Dezső koburg-hercegi uradalmi erdőmérnököt, az O. E. E. rendes tagját, főerdőmérnökévé nevezte ki.

A soproni főiskolát további intézkedésig bezárták. A főiskolán — mint a napilapokból is olvashattuk — a bányamérnöki szakra beiratkozott két izraelita főiskolai hallgató felvételéből folyólag már szeptember 18 óta zavarok voltak. Október hó első napjaiban oda fejlődtek az események, hogy az előadásokról az egész ifjuság kivonult, mire a főiskola rektora október 7-én záros határidő kitűzése mellett felhívta a hallgatókat, hogy az előadások látogatását kezdjék meg, mert különben a mensán való étkezést beszünteti, az internátust bezáratja, az összes vizsgadíjkezdvezményeket a f. félév tartamára beszünteti és a hátralékos tandíjnak 8 nap alatti lefizetését elrendeli. A rendzavaró események megismérlődvén, a főiskola rektora f. hó 11-én a főiskolát további intézkedésig bezárta, s a fentebb kilátásba helyezett kényszerintézkedéseket fogamatosította, úgyhogy az internátusban elhelyezett főiskolai hallgatóknak az internátust f. hó 11-én délután 6 órakor el kellett hagyniok. A hallgatók egy része elutazott, nagyobbik része azonban elhelyezést talált egyfelől a városban, lakással bíró szaktársaiknál és a város polgársága részéről felajánlott otthonokban. Egyébiránt az ifjuság esendben várja a további fejleményeket, Sopron város társadalma pedig az el nem látott ifjakat anyagi támogatással pártfogásába vette.

Beszámolva olvasóközönségünknek a bennünket tán legközelebről érintő fenti eseményekről, lehetetlen, hogy — itt nem részletezhető megokolás mellőzésével — az idősebb szaktársak meggondolt komolyságával és szeretettel ne kérjük

fiatal szaktársainkat, hogy tegyenek eleget a főiskolai tanács, illetőleg a főiskolai rektor felhívásának.

Reméljük, hogy mire legközelebbi lapszámunk megjelenik, az ifjúságot munkásasztalai mellett találjuk.

Nyiregyháza város jubiláris kiállítása.

Nyiregyháza város földesuraitól 1824. évben történt megváltásának 100 éves jubileumát ünnepelte. Ez alkalomból szeptember hó 13—23-ika között rendkívül szépen sikerült kiállítást rendezett.

A nyiregyházi jubiláris kiállítás erdészeti és vadászati csoportja az ág. ev. főgimnázium első emeletének sarokszobáját és folyosóját foglalta el. A folyosóban kiállított tárgyak *gróf Mailáth József* őfehértói erdő- és mezőgazdaságának fejlettségéről tettek tanubizonyságot. Az erdőgazdaság részben fényképeken mutatta be a futóhomokon sikerrel foganatosított fásításokat, részben 2—2½ méter magas feketefenyő-fácskákat természetben állított ki. *Idb. Mailáth József* gróf saját kezdeményezéséből, mint kiváló gazda és az erdő rajongója, Őfehértó futóhomokbuckáit részint fekete- és erdei fenyővel, részint akáccal, a jobb helyeket pedig tölgygel telepítette be és ma 1980 k. h. idősebb, 145 k. h. legujabban beerdősített és 403 k. h. még erdősítendő futóhomokterülete van. A kiállítás zsürije a kiváló erdőgazdát aranyéremmel tüntette ki.

A kiállítás termében a bejáratnál ott volt látható Nyiregyháza város dédelgetett kedvencének, a városi erdőnek gazdasági térképe és a teremben az erdőt alkotó fanemekből összeállított hasábok, majd fényképek az erdő részleteiről és egy grafikon az erdő többévi kitermelt fatömegéről.

Nyiregyháza város, — mely a vidéket borított tölgyesekből neki jutott 804.7 k. hold kiterjedésű erdőt megbecsülte és ápolta és mely büszke lehet a kiállítás eredményére — versenyen kívül oklevelet kapott. A *nyiregyházi kir. erdőfelügyelőség* bemutatta Szabolcs vármegye grafikonját művelési ágak szerint, 1920. év óta kopárfásításokra az állami esemetekertből kiadott esemeték grafikonját, 1920. év óta a kötelező és teljesített fásítások, az önkéntes fásításra bejelentett és teljesített fásítások grafikonjait, Szabolcs vármegye erdőterületeinek fanem eloszlása szerinti grafikonját és több fényképet a futóhomokfásításokról. Versenyen kívül oklevelet kapott.

A *gróf Zselénszky Róbert*-féle nyirvasvári uradalom bemutatta a nyirvasvári mintaszerű erdőgazdaságban saját fűrészén és saját fájából készült felfűrészelt tölgyrönköt, zsin-

delyt, szőlőkarókat. Bemutatott dongákat, járomfőt és vasuti talpfákat. A zsüri ezüstéremmel tüntette ki.

Berzátzy Mihály, a jászói prépostság gávai intézője bemutatta sajátmaga lötte őzek agancsain kívül Szabolcs vármegye specialitásának, az akácfának legujabb használhatóságát, *a mahagoni fával vetekedő akácfabutorokat*. Az általa bemutatott és műbutorasztalosoktól megesodált szekrény, íróasztal és karosszék a legkényesebb igényeket is kielégíthetik. Ezüstérmet kapott.

Gróf Károlyi Lajos vállaji uradalma az erdeiben előforduló fanemek korongjait állította ki fényezett állapotban. Ezüstérmet kapott.

Móritz Zoltán harangodi erdész 91 drb szarvas-, däm-szarvas- és őzagancsot állított ki. Ezüstéremmel lett kitüntetve.

Szepesi Gusztáv uradalmi erdőtanácsos, Tiszadobról közel hatvan drb válogatott szarvas-, dämvad- és őzagancsot, zergekampót, mufflonszarvakat és vaddisznó-trofeákat állított ki és ezzel a kiállítás szépségét nagyban emelte. Ezüstérmet nyert.

Somfai István urad. erdész Ömbölyről agancsgyűjteményének remekeit állította ki. Megbámulni való volt a tizes őzagancs ritka fejlettségénél és szépségénél fogva. A többi trofeák is ritkaságok voltak. Ezüstéremmel tüntették ki.

Báró Molnár Viktor nagybirtokos az általa elejtett 4 remek őzbak agancsát mutatta be. Ezüstérmet kapott.

A nyiregyházi ág. ev. főgimnázium kítömött állataiért versenyen kívül oklevelet nyert.

Kovács Béla iparművészt aranyéremmel, *Csengery* Kálmánt és *Bezzeg* Bélát oklevéllel tüntették ki.

A kiállítás erdészeti és vadászati csoportjának elnöke *Matusovits* Péter m. kir. főerdőtanácsos volt, ki nagy nehézségekkel volt csak képes a rendelkezésére álló egy hónap alatt a kiállítás erdészeti és vadászati csoportjának anyagát összehozni. Alelnökök *Bekény* Aladár ny. miniszteri tanácsos és *Takács* Miklós ny. m. kir. főerdőtanácsos voltak, kik fáradságot nem ismerve a legnagyobb izléssel és szakszerűleg rendezték a kiállítást.

Kitüntetések a szegedi kiállítással kapcsolatban. A legutóbbi lapszámunkban megjelent idevonatkozó közleményünk kiegészítéséül közöljük a mezőgazdasági csoport bíráló-bizottságának döntését, mely szerint díjat nyertek: *1. Szegedi Kir. Erdőfelügyelőség. a)* A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara I. díja (ezüst oklevél); *b)* Baross Szövetség aranyérme; *c)* A Szegedi Gazdasági Egyesület I. díja. *2. csicseri Ormós Zsigmond m. kir. erdőtanácsos.* A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara

I. díja (ezüst oklevél). 3. *Scherg Károly m. kir. erdőmérnök (Szentés)*. A Baross Szövetség díszoklevele. 4. *Dr. Luncz Géza m. kir. erdőmérnök (Makó)*. A Szegedi Gazdasági Egyesület díszoklevele. 5. *Oldal József m. kir. irodatiszt*. A Baross Szövetség elismerő oklevele.

Az alföldi erdőtelepítés és fásítás érdekében az 1921. évben megindított állami tevékenység eddigi eredményéről leginkább az az erdei facsemetemennyiség tanuskodik, amit a kormány minden év tavaszán és őszén az állami csemetekertekből kiszolgáltattott.

Ezek szerint:

az 1921. évben	— — — — —	1.204,000
az 1922. évben	— — — — —	6.773,000
az 1923. évben	— — — — —	8.950,000
az 1924. évben	— — — — —	12.258,000
vagyis összesen:	— — — — —	<u>29.185,000</u>

darab csemetét szolgáltatott eddig ki az államerdészet.

A fenti mennyiséggel beültettek:

az 1922. évben	— — — — —	1,600 kat. holdat,
az 1923. évben	— — — — —	1,759 kat. holdat,
az 1924. évben	— — — — —	2,500 kat. holdat.

Ha ehhez hozzászámítjuk a folyó év őszén kiszolgáltatásra kerülő mennyiséggel beültethető 3200 kat. hold területet, úgy a fasorokon és gazdasági fásításokon kívül az alföldi új erdőtelepítés a folyó év végével kerek 9000 kat. holdra tehető.

Az állami erdei facsemetekertek készletéből az 1925. év tavaszán és őszén összesen mintegy 18.000.000 erdei facsemete lesz kiszolgáltatható, ami a beültetett területek arányainak jelentékeny gyarapodását jelenti.

Nem érdektelen felemlíteni, hogy oly nagy a kereslet a csemeték iránt, hogy az államerdészet ezideig a szükségletet kielégíteni alig volt képes.

Köszönetnyilvánítás. A Borsod-Gömör-Heves vármegyék Erdészeti Egyesülete a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola erdőmérnöki tanszékei felszereléseinek kiegészítésére 10.020.120 koronát adományozott.

Az adományozó erdészeti egyesületnek a főiskola tanácsa jegyzőkönyvileg is megörökített köszönetét nyilvánította.

Halálozás. Masztics Gusztáv m. kir. erdőtanácsos, az O. E. E. rendes tagja, 1924. évi augusztus hó 28-án, 44 éves korában Budapesten meghalt. Holttetemét a kerepesiúti temetőben szaktársainak nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra. Béke hamvaira!